

A nürnbergi pártnap

Mint uralomrajutása óta minden évben, a nemzeti szocialista párt az idén is megrendezte az ott elhangzott nagyhangú kijelentések miatt immár hírhedtté vált nürnbergi pártnapot. Ezeknek a gyűléseknek legfontosabb célja, hogy résztvevő néhány százezer nemzeti szocialista új lelkesedéssel térjen vissza a tömegbe. Minden évben felszolgálnak nekik valami „világszenzációt” és a tömeg — hála az ügyes rendezésnek — abban a tudatban oszlik széjjel, hogy az európai politika központjában Németország áll, mely egyúttal a „jólét” szigete is a többi állam között.

Azonban a sorsdöntő események az idei nürnbergi pártnapnak más feladatot adtak. Ez az új feladat pedig abban állott, hogy az egész világgal, de méginkább a német néppel elhitesse, hogy a nemzeti szocializmus és Németország azonos fogalmat jelentenek. A „Völkischer Beobachter”, Hitler hivatalos lapja éppen a kongresszus napján nyilatkozott ebben az értelemben. „Németországot tegnap, ma, és holnap a rohamosztatok jelentik.” És ez a gondolat a domináló minden politikai megnyilvánulásban.

1933-ban, amikor Hitler uralomra került négy évet kért, hogy megvalósítsa programját, amely öszerinte 1000 évre szól. A kért négy év most járt le és megállapíthatjuk, hogy nagyon kevés valósult meg a négy év előtti nagyhangú ígéretekből. A híres 25 pontban Hitler és pártja kifejezetten megígérték: az igazságos munka bért, a kamatrabzolgaság letörését, a kartellek és koncernek megszüntetését, a kisipar felvirágoztatását, a földreformot, a nagytőke megrendszabályozását és szocializását; a munkanélküliség megszüntetését a nemzeti szocialista államban. Ebből a szép programból semmi sem valósult meg, sőt a helyzet lényegesen rosszabb mint Hitler előtt.

Az idei pártnapon Hitler kijelentette, hogy a munkanélküliek száma hat millióról egy millióra csökkent és hogy a munkabérek 15 milliárd márkával emelkedtek. Hitlernek ezt az állítását maguk a hivatalos német statisztikai adatok cáfolják meg. A munkanélküliség tényleg csökkent, de nem abban a mértékben ahogy Hitler állítja. Az örült iramú fegyverkezés és a hadiipar kifejlődése nem tudta foglalkoztatni az összes munkanélkülieket, a munkahelyükről eltávolított nők sem voltak olyan nagy számban képviselve a termelésben, hogy a helyükre kerülő férfiak érezhetően csökkentették volna a munkanélküliek számát, és ez különben sem megoldás, mert ha egy férfi munkához is jutott, de ugyanakkor egy elbocsájtott nő szaporította a munkanélküliek számát. A munkanélküliek legnagyobb részét nem az ipar, hanem a hadsereg vette át. Ma Németországban a különböző hivatalos és félhivatalos katonai alakulatban több mint két millió ember áll fegyverben. Nagyon is valószínűtlen azonban, hogy ezek a tömegek, ha kitöltik szolgálati idejüket, foglalkozáshoz tudnak jutni. Jelentősen csökkentették a

munkanélküliek számát egyes, speciálisan nemzeti szocialista metódusok. Így például Hitler uralomrajutása óta 125.000 ember szökött ki Németországból, 15.000 ember pusztult el erőszakos halállal, több mint 300.000 van a koncentrációs táborokban és börtönökben lezárva és legalább 100.000 zsidó vesztette el a munkahelyét. A termelésből ily módon kidobott százazrek helyébe persze nem volt nehéz munkanélkülieket állítani. Hozzájárul a munkanélküliség csökkenéséhez az a tény is hogy a segélyreszorulók listájából törölték a fiatal korúakat és az úgynevezett „nem kívánatos elemeket”. Nem szabad végül elfeledkeznünk a munkaszolgálatról ahol 260.000 munkanélküli dolgozik 4 pfening óradíjért. A munkaszolgálat emberei nem csak közmunkákat végeznek, jó részüket az állam, mintha a rabszolgái lennének, napi 40 pfeningért bérbé adja a nagybirtokosoknak. Mindennek dacára a munkanélküliek száma nem egy millió, hanem annál sokkal több.

Ugyanez a helyzet a munkabérek emelkedésével is. 1933-ban a kifizetett munkabérek összege 26 milliárd márka volt. Ezzel szemben a hivatalos statisztikai adatok alapján 1935-ben 31.8 milliárd. Amint látjuk, dacára annak, hogy 22%-al több munkás dolgozik, mint 1933-ban, az emelkedés — ellentétben a Hitler által emlegetett 15 milliárddal — mindössze 5.8 milliárd márka és ha ebből az összegből levonjuk a különböző adókat, amelyek Hitler óta a munkások fizetését terhelik, akkor mindössze 2.2 milliárd márka marad. Így például az úgynevezett „Wintershilfe”, (téli-segély) amely a munkanélkülieket támogatja télen, a munkásság fizetésének 10—15%-át viszi el, míg a munkaadókat ez az adó nem terheli.

Valójában tehát nem béremelésről, hanem bércsökkenésről lehet beszélni és a munkába állítottak száma sem áll arányban a termelés megnövekedésével, mert amíg a munkások száma csak 22%-al több, mint 1933-ban, addig a termelés 53%-al növekedett. Mindezeknél kiáltóbbak azonban a munkabér csökkenését mutató számok egyes vállalatoknál.

A munkabér csökkenése 1933 óta:

Krupp	21.3%
I. G. Farbenindustrie	23.4%

A helyzet súlyosságát növeli, hogy az árindex Hitler óta 12.6%-al növekedett és a munkásság legnagyobb része alig tudja megszerezni a mindennapi kenyeret.

Amíg a dolgozó tömegek nyomorognak, addig a hatalmas lévő nagytőke erősebb, mint valaha. Egyedül 1935-ben 2—3 milliárd márkára tehető a nagytőke nyeresége! A Krupp cég vagyonát 1931-ben 200 millió márkára becsülték, ma viszont 350 millióra! Nem kell azt hinnünk, hogy a zsidó nagytőke szigorúbb elbánásban részesül; így például Warburg, Mendelsohn és Goldschmidt nagyiparosok és bankárok vagyonát egyenként 50—120 millió márkára becsülik. A 75 leggazdagabb nagyiparos vagyona 1935-ben 3 mil-

liárd márkát tett ki. Ugyanakkor a legnagyobb 35 földbirtok értékét 1.5 milliárd márkára becsülték. Ezek csak a multimiliomosok, az összes milliomosok száma a nemzeti „szocialista” államban meghaladja a 3000-et! Az új milliomosok közé tartoznak Göbels, Göring, Hess, Hitler helyettese, Ley a birodalmi „munkásvezér” és maga Hitler is. Hitler vagyonáról fogalmat adhat az a tény, hogy főrézsvényese az Eher kiadóvállalatnak, amely a kötelező olvasmányként szereplő pártkiadványokat, a milliós példányszámban megjelenő Völkischer Beobachtert és egyéb pártújságokat és könyveket adja ki. Így néz ki valójában a Hitler által annyira hirdetett „összebékítése” a tőke és a munka érdekeinek.

A munkabérek csökkenése és ugyanakkor az árak emelkedése magával hozta a tömegnyomort. A német munkásság, parasztság és polgárság legnagyobb része jóval rosszabbul él, mint Hitler előtt. Egy országban, ahol a pénz legnagyobb része hadianyag beszerzésére lesz fordítva, ott természetesen nincsen elegendő élelem. Németország ugyan nem tart még a háborús éhezésnél, de józan szemmel meg kell állapítani, hogy a mai készletekből a lakosságot és különösen a szegényebb néprétegeket nem lehet ellátni. Maga a kormány sem biztatja a tömegeket sorsuk gyors jobbrafordulásával. Hitler kijelentette, hogy a munkabérek emeléséről nem lehet szó, de „a német vér és német faj többet kell, hogy jelentsenek a német munkásnak, mint a munkabér”, vagy miként Göbels mondta „elvégre nem az a fontos, ki mit eszik, a németek történelmet csinálnak és ez a fontos.” A dolgozó tömegek azonban jelszavakkal nem laknak jól és elrablott jogukat követelik. Napirenden vannak a sztrájkok, forradalmi munkásmozdulások és egyre több monstre pör kerül a náci bíróságok elé. A nyomor következtében keletkezett tömegmozdulásokat a legnagyobb kíméletlenséggel fojtják el, de minden terror dacára egyre erősbbödik a Hitler-ellenes front, amely felöleli a lakosság minden rétegét. A tömegek kiábrándulásához jelentősen hozzájárult az a tény, hogy a győzelmes francia népfront négy hét alatt többet ért el, mint a négy éves nemzeti szocialista uralom.

A gazdasági és ebből kifolyólag a belpolitikai viszonyok alakulása nehéz helyzetbe hozta a hitlerizmust; annyiszor hangoztatott jelszava az „Ébredj Németország” kezd kellemetlen lenni, mert a német nép tényleg ébredszik és kezdi tisztábban látni a dolgokat. Az ideai pártnapon elhangzott beszédekben lefektetett „nagyszabású” tervek és programok célja a tömegek újból való elámitása.

Az első ilyen terv az önellátás. Hitler kijelentette, hogy Németország négy év múlva nem szorul majd a nyersanyagok behozatalára és így azt az óriási összeget, amit eddig erre a célra fordítottak, az élelem beszerzésére lehet felhasználni. Ez azért lehetetlen, mert a mesterséges úton előállított nyersanyag sokszorosan drágább, mint a természetes, de valamivel csak meg kell nyugtatni az élelmiszerhiány miatt nyugtalankodó tömeget.

A pártnap másik, sokat hangoztatott programpontja a gyarmatok kérdése volt. Mindeddig Hitler kerülte e kérdés napirendre hozatalát, remélve, hogy sikerül Angliát szövetségesül megnyernie Franciaország ellen s hogy ma ez a kérdés szőnyegre került, csupán annak tudható be, hogy vagy maga se bízik már külpolitikája sikerében, vagy pedig a birodalomban dülő belső ellentétek birták rá, hogy ne vegye figyelembe a külső tényeket. Valójában: a gyarmatok gazdaságilag vajmi keveset jelentenek, hisz 1913-ban a német termelésben felhasznált nyersanyagnak csupán 3%-át szállították a gyarmatok, s mindössze 20 ezer német állampolgárt lehetett rajtuk elhelyezni. Nem is a gazdasági okok itt a mérvadóak, a nemzeti szocialista kormány a gyarmatok visszaszerzésével megtépzott tekintélyét akarja helyreállítani a tömegek előtt.

A beszédek legnagyobb részét azonban a Szovjet Unió elleni támadások töltötték ki. Ezek a támadások nemcsak a rendszert kritizálták a legvadabb, a diplomácia történetében eddig példátlanul álló hangon, hanem még ennél is tovább menve, szent háborút hirdettek a „bolsevista világveszély” ellen és nyíltan szovjet területeket követeltek a német „területinség” megszüntetésére. A munkafront ülésén Hitler maga jelentette ki: „Ha mi birtokolnánk Uralt, Szibériát és Ukrajna gabonaföldjeit nemzeti szocialista vezetés alatt, akkor úsznánk a bőségben, míg jelenleg kénytelenek vagyunk küzdeni a megélhetésünkért. Ha mindez a miénk volna, akkor a földi paradicsomot valósíthatnók meg.” Ez magyarul azt jelenti, hogy a német nyomorúságnak csak az az oka, hogy a fentnevezett területek még mindig szovjet kézen vannak és addig a német nép ne is várja sorsa jobbrafordulását, míg ezeket a területeket el nem foglalja. Hitlerék nemcsak szovjet területeket akarnak, e sorok írója látott olyan német térképeket, amelyekén Németország délkeleti határa a Balatonnál végződött! Ez még ugyan a jövő zenéje, de az ilyen térképeket terjesztő szellem mindenestre figyelmet érdemel.

Az „orosz veszedelemről” elhangzott sok intés azt a benyomást kellett, hogy keltsen a külföld előtt, miszerint ez ellen okvetlenül küzdeni kell. Ebben a harcban a vezetőszerp, mint kezdeményezőt, természetesen Németországot illeti és ez a gyakorlatban nem jelentene mást, mint a Harmadik Birodalom mindenhatóságát a demokratikus államok kárára. Az európai államok legnagyobb része azonban nem annyira az „ország”, mint inkább a fasiszta veszedelemtől tart és ennek a veszedelemnek a fenyegető voltát a közelmúlt eseményei, az olasz—abeszin háború és legújában a spanyol polgárháború bizonyítja.

E követelések a német tömegeket nem fogják jobban a kormány mellé hangolni, e tömegeknek sovány vigasz a nélkülözésükért, hogy Németország újra fegyverben áll és hogy a zsidók „alacsonyabbrendűeknek” lettek nyilvánítva. A nép kiábrándult és a gyomorkorgás elnyomja a szónokok bömbölését. A holnap Németországa nem a rohamosztagok, hanem a demokrácia hazája lesz.